

HABSDURŽAN V BUDAPEŠTI JE MORAL POBRATI KOPITA.

Ententa je spoznala, da je sunila v vršno guzdo in je prekucnila Jožefovo vlado. V novi vladi bodo zastopane vse stranke. Rumuncem bo pritrjena odškodnina zaradi rekvizicij na Ogrskem.

Budapešta, 24. avg. — Uradno se poroča, da je nadvojvoda Jožef resigniral v petek popoldne, ker ga mirovna konferenca ni hotela pripoznati.

Pariz, 24. avg. — Vrhovni svet mirovne konference je poslal noto rumunski vladi s pozivom, da bo Rumunija pripravljena na odškodnino, katero so ji prisodili za vezniki, za toliko kolikor je rekvizirala živil in drugega blaga na Ogrskem.

Pariz, 23. avg. — Sinoči je prišla po telefonski vesti iz Budapešte, da je nadvojvoda Jožef resigniral in obličen je padel njegov kabinet. Liberalci dr. Gerami bo postavil novo vlado, v kateri bodo zastopane strukovne organizacije delavci, socialisti, trgovci, veleposlaniki in knažje. Mirovna konferenca bo takoj priznala novo vlado. Nadvojvoda Jožef je takoj po deciziji zapustil Budapešto.

Pariz, 23. avg. — Vrhovni svet mirovne konference je poslal noto rumunski vladi s pozivom, da bo Rumunija pripravljena na odškodnino, katero so ji prisodili za vezniki, za toliko kolikor je rekvizirala živil in drugega blaga na Ogrskem.

Dunaj, 24. avg. — V zadnjih vestih iz Budapešte se je vlada nekoliko spremenila, da se araven socialisti in da Habsburčan ni več "regent". Javiše pa, da bo Jožef vrhovni poveljnik ogrske armade. Baron Habsburški Pataky, ki je bil od časa vojne minister notranjih stvari, je v novem kabinetu; grof Julij Andrássy je zunanji minister.

Zavezniki komisarji so v petek poklicali predse nadvojvoda Jožefa in ministrskega predsednika Friedricha in zahtevali pojavnosti, kaj pomeni razpis pogoja sode po vsej Ogrski. Komisarji niso bili zadovoljni s odgovorom in dejali so nadvojvodu, da je preizkušeno mejo svoje oblasti. Jožef je odgovoril, da se bo odločil, če vlada ne pokaže "trdnosti".

Pariz, 24. avg. — Iz Švice je prišla vest, da je monarhistična agitacija v Avstriji tako močna, da Rennerjeva vlada morja pade preje kot bo podpisan mir v avstrijske republike.

PREDSEDNIK NIMA MOČI SKLENITI MIRO.
Tako je predsednik povedal v pismu senatorja Falla.

Washington, D. C. — Predsednik je pisal senatorja Fallu pismo, v katerem pravi, da nima moči skleniti mira, dokler ni senat odobril mirovne pogodbe.

Pismo tvori odgovor na dvajset stavljenih in spisanih vprašanj, ki jih je senat poslal pri predseščniku in na katere je predsednik obljubil, da odgovori.

Washington, D. C. — Predsednik je pisal senatorja Fallu pismo, v katerem pravi, da nima moči skleniti mira, dokler ni senat odobril mirovne pogodbe.

ZBORNIČNI KAPLAN NE SME MOLITI ZA LIGO NARODOV.

Washington. — Rev. dr. Henry N. Couden, ki je še star duhovniški ornamenat poslaneke zbornice v kongresu, je zadnji petek dobil ukaz od zborničnega predsednika Gillette (republikanec), ker je v svoji običajni molitvi pred sejmami omenil ligo narodov. Gillette je opozoril starega kaplana, da ni treba moliti za ligo narodov in a tem mešati politike s molitvami. Couden se je izgovoril, da ni vedel, da politika, če molim za ligo narodov.

SENATNI ODEK SPRMENIL POGODBO.

Večina v odelu je odločila, da Šantung pripada Kitajski.

Washington, 24. avg. — Senatni odek za znanje zadeve, ki se bavi s ratifikacijo mirovne pogodbe s Nemčijo, je včeraj zaključil s devetimi glasovi proti osem, da se spremeni točka v pogodbi, ki določa, da Japonci dobi vse nemške koncesije na Kitajskem. Sprememba je enostavna. Odek je povzročil črtal besedo "Japonska" in jo nadomestil s besedo "Kitajska"; po tej spremembi, ako je potrdi senat, je Amerika za to, da provinca Šantung s 40 milijoni kitajskih prebivalstva ostane kitajski republiki.

Republikanski senatorji pravijo, da imajo dovolj glasov v senatu za potrdilo spremembe; oboroženo pa, da bodo morali v svoji spremembi v pogodbi in uvesti ligo narodov. Senator Johnson je dejal, da ne bo senat ničesar odobril infamije anekdote Šantunga.

PIRE TEDI, DA IMA EDRAVLO PROTI SELEZNICARSKIM STAVKAM.

Z seleznicarji se ni posvetoval o tem zdravilu.

Washington, D. C. — Oglasil se je Charles Fiez iz Chicago, zastopnik organizacije tvačarjev, poznane pod imenom Illinois Manufacturers Association, in pravi, da ima zdravilo proti seleznicarskim stavkam. Predlagal je, da se ustanovi odbor pod nadzorstvom zvezne meddržavne komisije, ki naj razkrije vse mrazne vprašanje. Pogodbe med seleznicarskimi družbami in seleznicarji naj se glase, da se družbe podvržejo izreku razsodnosti, seleznicarji naj se pa odpovedo pravici do stavke. Poleg je še pripravljal, da se seleznice kmalu vrnejo privatnim lastnikom.

Sveda in Fiez vprašal seleznice, če se strinjajo z njegovim zdravilom. Po njegovem mnenju so vprašanja tudi nepotrebna, kajti avta tovarnarjev je poznana, da v njih odločajo nazadnjiški podjetniki, ki nikdar niso razumeli delavskih težav, je manj pa razumejo duh današnjega časa, in ki stoji neomajno na stališču, da imajo delavci vlogati in pa ukazovati.

Listi, ki podpirajo velepodjetniške interese, se strinjajo s Piesovim zdravilom za odpravo stavk na železniceh, strokovno organizirani delavci pa pravijo, da prav hvala dokazuje, da nima Piesovo zdravilo na seleznicarje prav nobene vrednosti.

Salt Lake City, Utah. — Sem je prišel kongresnik Scott Baker, da govori na konferenci guvernerv o potrebi uvedbe ženske volilne pravice. Namignili so mu, da ne želi njegovega govora.

Priporočiti je nameraval guvernerv, da skliče legislature k izrednemu zasedanju, da odobre potrebni ustavni dodatek o ženski volilni pravici.

PREDSEDNIK GLUH NAPRAM MEHIŠKEMU PROTESTU.

POMOD AMERIŠKE KONJE NIJE SE NE SMATRA ZA INVAKIJO MEHIKE.

Boj z banditi v mehiškem gorovju.

Washington, D. C. — Predsednik Wilson se ne bo oziral na zahtevo Carranza, da se umakne ameriška kavalerija iz Mehike, dokler je na banditskem lovu.

Po izjavi ameriških uradnikov se vrne ameriška konjenica, ko ujamemo ali ubije bandite, ali če sposta, da je nadaljna gonja brez uspeha.

Predsednik izdeluje odgovor na Carranzin protest, v katerem bo jasno povedal, zakaj je odrihla ameriška konjenica za mehiškimi banditi v Mehiko.

Člani kabineta pretresajo vprašanje, če je kapitan Matlack pravilno ravnal, ker ni banditom izročil vse vrste, amak je pridržal 65.500. Nekateri kabinetski člani pravijo, da banditom ni treba držati besede, ker je bila obljuba izdajna, drugi pa menijo, da ni s moralnega stališča dovoljena laž v vojni.

La Marje ob mehiški meji je došla vest, da so bili štirje banditi ubiti. Konjeniki so jih obkolili v dobro utrjeni hiši ob gorakem prelazu. Ko so se konjeniki približali, da preidejo hišo po skrivnih banditih, so odprli nanje ognj in hišo. Konjeniki so odgovorili s strel in vseh hišo z nasokom.

V točko so padli štirje banditi, ki so bili izstreljeni s treh banditov. Vsi štirje so poznani ameriškega kapitana Matlacka kot obmejni banditi. Dva bandita sta pobegnila, konjeniki so jih zasledovali, toda v gorakem labirintu so jih izgubili izpred oči.

Kapitan Matlack je sporočil, da je našel na dve sto Carranzinih vojakov. Poveljnik je vprašal, kam so ameriške čete namenjene, ko je isvedel, da love bandite, je dejal, le pojdite naprej z njimi.

DEJSTVA O OTOKU YAPU.

Ljudstvo na otoku živi v primitivnih razmerah.

Washington, D. C. — Odkar je bil prvičkrat imenovan otok Yap, nekdanja nemška posest na Karolinjskem otočju, se je v ljudstvu šušlalo za ta otok v Pacifičnem oceanu.

Narodna geografska družba je podala o tem otoku nekaj podatkov, ki postane mogoče ameriška posest.

Otok se po informacijah geografske družbe nahaja na skrajnem zapadu Karolinjskega otočja, kakšnih pet sto milj južno od Guama in osem sto milj vzhodno od Mindanao. Na otoku živi približno sedem tisoč prebivalcev. Nemci so skušali na tem otoku postaviti brezlično brezjavno postajo, kar so jo preprečile avstralske čete v oktobru 1914.

Prebivalci žive prav primitivno, kakor da se nahajajo še v kameniti dobi. Hrana raste na drevju, kajti kokosov oreh jim služi za hrano in njegova lupina za posodo. Denarja ne poznajo. Za vrednostno mero jim služijo milnaka kamena. Tak kamen je vreden deset tisoč kokosovih orehov. Virgovini a tujezemci jim služijo kokosovi orehovi.

Krasotice hodijo oblečene v obleke iz listev. Taka obleka zadostuje komaj za mesec dni, tako da krasotice strga najmanj dvajset takih oblek na leto. Čevljev domačini ne poznajo.

Prohibicija na Finskem.

London. — Iz Helsinkforsa javljajo, da je finski parlament 20. julija sprejel zakon za splošno prohibicijo s 142 glasovi proti 39.

PREDLOGA PROTI PROFITARJEM V ZBORNICI.

ZADELA BO MALE IN VELIKE PROFITARJE.

En profitar kasnovan, drugi obtožen.

Washington, D. C. — Zbornični poljedelski osek je dokončal predlog proti profitarjem in zdaj razpravlja zbornica o njem. Predlogi so bile dodane nove določbe, ki niso bile vpisane v vojno živilsko predlogo, od katerih so najvažnejše sledeče: Določbe so veljavne za profitarje, ki tržijo s živil in obliko.

Po tej predlogi bodo doseženi tudi groceristi, ki prodajajo blago na drobno, ki jih justični tajnik imenuje male koristilceve.

Kazen za profitarje je določena na pet tisoč dolarjev denarne globe in dve leti zapora. Sodišče lahko izreče eno kazen ali pa obe.

Zakon se ne razteza na kooperativna društva farmarjev.

Večinoma je osek sprejel sugestije justičnega tajnika Palmerja. Predlog kongresnika Haugena, da predsednik določi cene, je bil odklonjen in mesto njega je bila spopolnjena Palmerjeva sugestija, da sodišča določijo, kaj je razmeren dobiček.

Justični tajnik ni priporočil, da se naprav iz farmarje izjema. Izjemna določba ravi, da so izzeti farmarji, vrtnarji, vinorejci, vinogradniki, plantažniki in mekarji, če postavijo na trg produkte, ki so jih sami proizvedli. Daje pravi predloga, da so fardukte, ki so jih sami proizvedli, ne zadruge, če postavijo na trg le produkte, ki so jih proizvedli sami zadrugi.

Globo in dve leti zapora se vključujejo blaga v hladnih shrambah.

Iz Columbusa, O., je došla vest, da je bil Theodore Leonard Jr. obsojen na municipalnem sodišču na pet sto dolarjev denarne globe. Leonard je bil aretiran in obtožen s drugimi trgovci in vzkladiščniki, da drže meso in drug živil preko postavno določene čase v hladnih shrambah.

Veleporota v Clevelandu je obtožila borzo za sirovo meso in kožajo javno, da je kršila Valentinov protitrustovski zakon. Isdana bo tiravnica za aretacijo predsednika borze.

Na zveznem sodišču v Minneapolisu je uvedeno sodnijsko postopanje za zaplenjenje 165.210 funtov perutnine, vkladiščena v ledenih ladjah Armour & Co.

Zvezne oblasti so zaplenile v ledenih nad 165.000 funtov zmznene perutnine.

ANGLEŠKO IN AMERIŠKO BOJNO BRODOVJE V MEHIŠKIM VODAM.

Kazenska ekspedicija bo odpoklicana če to dni.

Laredo, Tex. — 24. avg. — Mehikanski listi poročajo, da se je pojavila več angleških bojnih ladij v južnih mehiških vodah. Daje poročajo, da je mimo luke Vera Cruz plulo zadnje dni pet ameriških bojnih ladij.

Marfa, Tex. — Ameriški konzul v Fredriu javlja, da so mehiške vladne čete ujele osem banditov v Coyamu, Civava; domneva se, da so ujeti banditi del tolpe Jesusa Rentarija, ki je ujeta znana ameriška avijalica in jo izpustila proti odkupnini.

Ameriška kazenska ekspedicija, ki zasleduje bandite na mehiških tleh, se vrne čez mejo še te dni. Tako je izjavil polkovnik Langhorne v Marfi.

7000 AMERIČANOV OSTANE V NEMOČI 15 LET.

Washington. — Vojni departement je izjavil, da ostane ob Reni v Nemčiji raznih vojaških enot v skupnem številu 7000 mož na dobo 15 let v smislu mirovne pogodbe.

LANKING IN BAKER MORATA POJASNITI POLITIKO V SIBIRIJI.

Washington, 24. avg. — Zunanji osek poslanske zbornice je sklenil zaslišati še te dni državnega tajnika Lanskina in vojne-tajnika Bakerja, da pojasnita kakšno politiko vodijo Združene države v Sibiriji. Delegacija el-kaskih očetov in mater, katerih sinovi so v Sibiriji, je bila pri Wilsonu, toda predsednik jih ni povsem zadovoljil in potem se je delegacija obrnila na kongres. Kongresnik Porter, načelnik odmeva za zunanje stvari, je dejal, da Amerika nima po zakonu pravice pošiljati v Sibirijo čete, ki so v obvezni vojaški službi.

SVETLI ZARKI NA MANIPULACIJE MESARJEV.

KASLIŠEVANJE O KENYONOV VI PREDLOGI SE NADALJUJE.

Živinorejci se slomi kopje na mesarstvo petorice.

Washington, D. C. — Kasliševanje o Kenyonovi predlogi, ki je mesarski pitorici selo neljuba, se nadaljuje pred senatnim poljedelskim odelkom. Henry W. Linch, ki zastopa živinorejce iz Kalifornije in Arizone, je zagovarjal mesarje, Louis H. Haney, zastopnik grocerijskih veletrgov, oev iz južnih držav, je pa naspeval mesarje.

Haney je izjavil, da mesarska kompanije niso postale velike radi svojih sposobnosti, ampak radi svoje velike finančne moči, ki im omogočajo, da prevladajo na mesarskem trgu.

V mesarskih rokah je zdaj pet in dvaset odstotkov grocerijske veletrgovine v Združenih državah, ki postane monopol mesarjev.

Linch je dejal, da bodo sredi živinorejci, če bodo zasli česarji.

Haney je rekel, da so železniki vozovi, opremljeni s ledenimi, akklidna na kolesih ki služijo mesarskim interesom. Izjavil je, da je mesarska trgovina postala tako ogromna, da je nemogoče prikovati, da je zdrava.

PREKLETO ZAKONA ZA PRIHRANITEV DVENE SVIT. LOSE SPREJET.

Washington, D. C. — Senat je sprejel preklete zakona za prihranitev dnevene svetlobe. Za preklete je glasovalo 57 senatorjev, proti pa 19.

Zakon postane pravomočen v oktobru, ko se kazalec na urah postanejo na normalni čas. Zakon je bil dvakrat vetiran, a zdaj je sprejet, ker je drugič zanj glasovale dvotretjinska večina v kongresu.

STAVKA NA ČISTNI ŠELES NICE KONČANA.

Aurora, Ill. — Stavka na Aurora, Elgin in Chicago železnici, ki je trajala skozi tri tedne, je končana.

Stavkarjem je bilo priznано, da se povisa meza za pet centov na uro, nadaljnji zahtevi o povilanju merde pa odloči zvezni sodnik Evans, ki je bil izbran razsodnikom.

Petnaest odstotkov uslužbencev je dobilo drugo delo in se najbrž več ne vrnejo v službo k cestno-železniški družbi.

Železnica bo najbrž prodana na javni dražbi in tisti, ki jo kupi, jo bo znova organiziral.

RAZSTRELSA V TOVARNI.

Hammond, Ind. — V tovarni Victor Photo kompanije se je dogodila razstrelba, ki je tako težko ranila tri osebe, da zdravniki dvomijo o njih okrevanju. Med ranjenimi je tudi superintendent Henry Plough.

Tovarna se je zrušila na kose. Vzrok razstrelbe ni znan.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LITNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjena država (izvan Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov na vas, kar ima stik z listom:

"PROSVETA"

2857 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v oglasu n. pr. (Julija 30-18) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem davcom potekla naročnina. Posrednik je preverjen, da se vam ne ustavi list.

Narobe svet! — V nekem vzhodnem mestu je ravnateljstvo univerze razpisalo dve službi: službo profesorja in službo pomožnega delavca v kemičnem laboratoriju. Poleg je bilo navedeno, da bo profesor prejemal devetnajst dolarjev tedenske meze, pomožni delavec v kemičnem laboratoriju pa devet in trideset.

Veekakor je ravnateljstvo ravnalo pravilno, da je za delavca v kemičnem laboratoriju določilo tako visoko mezo, da bo delavec lahko izhajal v času neznozne draginje. Če je ravnateljstvo spoznalo, da delavec ne more živeti z manj kot \$39 na teden, je moralo tudi vedeti, da profesor ne bo mogel izhajati z devetnajstimi dolarji, ker do zdaj še niso profesorji postali tako veliki umetniki v stradanju, da lahko žive kar brez hrane.

Ta resničen dogodek dokazuje, kako malo štejejo pri zaupnikih univerz, ki upravljajo in vodijo privatne univerze, ljudje, katerim je poverjen poduk naše mladine. Če bi se kaj takega zgodilo na Turškem, bi se prav nič ne čudili, ker je bila turškim vodilnim krogom znanost vedno zoprna reč, ali da se kaj takega dogodi v Ameriki, je pa škandal.

Profesorji so učili inženirje, arhitekte, narodne ekonomije in druge znanstvenike, da se je Amerika gospodarsko razvila do take velikosti, da strmi ves svet. In take učitelje hočejo plačevati po devetnajst dolarjev na teden! Nam se zdi, da so se nekateri ljudje, katerim je izročena uprava univerz, rodili najmanj za dve sto let prepozno.

Take briljantne ponudbe govore jasno, zakaj dobri profesorji iščejo druge službe in obešajo poklice v učiliščnega profesorja na klin.

Neprijetno poročilo. — Poročilo zvezne obitne komisije ni nemilo dirnulo v obraz le mesarje, ampak tudi urednike veleblatnikov dnevnikov, da zdaj v obupu zdičujejo, da bi morala komisija predložiti še boljše in bolj jasne dokaze o profitarstvu, ker mesarska petorica izjavlja, da ni profitarstva.

Dokazi zvezne obitne komisije so tako jasni, da je vsako globočje poseganje v stvar nepotrebno, medtem ko od mesarske petorice nimamo drugega zagotovila kot par gladkih in lepo ostruženih fraz, da niso odgovorni za visoke cene.

Neprijetnega poročila se nihče ne veseli, najmanj pa tisti, katerim gre direktno mar, zato tudi ljudstvo nima dosti zaupanja v izjave mesarske petorice, ker niso nič drugega kot napeljavanje vode na mlin mesarjev.

Bela vrana. — Prava bela vrana med župani je župan Stewart v Renu, Nev.

Zastavkale so telefonistke in ustavljen je bil telefonski obrat. Župan ni dolgo premišljal, kaj naj stori, da obrat zopet postane normalen, ampak je zaplenil s pomočjo policije vse telefonske naprave, štrajkarje je pa povabil, da se vrnejo na delo. V svojem proglasu na štrajkajoče delavce je rekel, da bo mesto plačalo unifiksko mezo.

Veliki dnevniki do danes še niso pohvalili tega župana kot razumnega moža, ki je hitro končal stavko in tako prihranil veliko denarja trgovcem in jih obvaroval velike škode.

Župani v drugih mestih tudi še niso izjavili, da ga posnemajo.

Francoški imperijalisti v strahu. — Imperijalisti v Franciji je pričel strašiti položaj v vzhodni in jugovzhodni Evropi. Imperijalistični listi priznavajo odprto, da se položaj obrača vedno bolj na slabo, in če se položaj ne obrne na boljše, pride zopet poplava v Evropi.

Imperijalistični listi priznajo, da je položaj na Ogrskem nespremenjen. Pravi, da je bilo lahko izvojevati trenutno zmago z orožjem na Ogrskem, toda nevarnost je ostala, ker je nemogoče obdržati Ogrsko trajno zasedeno.

Ce je nevarnost ostala, zakaj so potem rumunske čete marsikdaj v Budimpešti?

Treznejši ljudje zdaj prihajajo v Franciji do spoznanja, da bi se dalo več doseči z mirnimi pogajanjmi, kot pa s silo. To spoznanje pa vpliva tudi na imperijaliste, da se zdaj boje duhov, ki so jih pozvali.

DOPISI.

Aliquippa, Pa. — Glede delavskih razmer se v tukajšnji okolici ni še nič izpremenilo. Draginja se pa izpreminja vsaki sicer ni dan in postaja vedno bolj neznosna.

Iz tukajšnje okolice je šlo odlo sedem rojakov v stare domovine, od katerih pa ni še nič poročila. Pričakuje se pa vedno, da bodo poročali, kako jim ugaja.

Na društvenem polju pa je dosti dobro nepredelano in smo dobro preskrbljeni za slučaj nevroče.

V političnem oziru se tudi zanimamo za delavsko politično in strokovno organizacijo ter za delavske pravice, za katere se moramo bojevati, ako si hočemo ustvariti boljše bodočnost. Bojevati se moramo za boljše življenje, do katerega smo delavci kot tako upravičeni, kot pa oni, kateri ničesar ne proizvedejo. Navsezadnje tega vsakega se moramo delavci zavedati za delavsko politično organizacijo in strokovno. Ustvariti ni dovolj, da je organizacija samo v eni stranki, pa naj si bo v politični ali strokovni. Obe stranki sta tako tesno povezani, da drugo, da je mogoče doseči kak uspeh na delavskem polju, ali ne, ako je delavstvo dobro organizirano politično in strokovno. Toda tudi to ni še dovolj, da smo organizirani, potreba je tudi izobraževanja. In to dosežemo, ako čitamo dobre politične časopise in razumimo, da delavci. Ako čitamo samo burbozne liste in tam podobne, se ne izobražujemo, ampak le nasadujemo. Radi tega opozarjamo rojake, da se naročijo na delavske časopise ter jih pometno čitajo. Zanimajte se za delavske politične organizacije in razumite, kako tudi za strokovne. Vsi delavci delavci so dolžni, da pripadajo k neke organizaciji. Na delu veljavno pa stopita na volitve ter volite delavske kandidata. Ako ostanemo zvesti delavskim interesom, smo lahko sigurni, da postane delavstvo odločilni faktor v človeški družbi in da bomo dosegli to, za kar se borimo, da postanemo deležni tega kar proizvedemo vsaj eno tretjino.

Dan, ko se prične letna konvencija JRE se hitro bliža. Sloveni, zapomnite se, da bo ta konvencija najpomembnejša za vsa slovenski narod v Ameriki, imajo vsi konvenciji, katere se bodo razpravljale o notranjem ustroju naše nove jugoslovanske države. Apelliramo na vsa društva, politična in podporna, da pošljejo svoje zastopnike na to konvencijo, da bo slovenski narod v Ameriki polnočkovno zastopan. Apelliramo na vse rojake, kateri ste se kdaj zanimali za ideje in cilje JRE, ter podpirali to organizacijo, da se ravno tako zanimali za to konvencijo. Pošljite svoje zastopnike na to konvencijo, kjer bodo povedali vaše mnenje, in ga ne bomo pozabili.

Okrožno organizacijo št. 1 JRE za zapadno Pennsylvanijo je izvolila štiri delegate na to konvencijo. Upam, da se bodo odzvali vse ostale okrožne in krajevne organizacije JRE ter pošlele svoje delegate na to konvencijo. Ravno leto prikažem tudi od posameznih podpornih društev, kateri se strinjajo s programom JRE.

Želeli je pa od posameznih rojakov v zapadni Pennsylvaniji da razpravljajo v slovenskih časopisih o bodoči konvenciji JRE ter podajo svoje mnenje in nasvete. Na ta način bo zelo olajšano delo delegatov na konvenciji. Ker ni bila udeležba preobila na zadnji konferenci in ker nekaterim niso toliko znani ukrepi zadnje konference, opozarjam rojake v zapadni Pennsylvaniji, da naj podajo svoje mnenje v časopisih, kateri so glasila JRE.

Bratje Jugoslovani! Takšni odsek JRE je razposlal apel na vse ameriške Slovence in Jugoslovane sploh za pomoč našim hodnim otrokom v stari domovini, kateri umirajo v pomanjkanju od gladi in v nagoti. Apelliramo na vsa slovenska društva in na vsa slovenska društva v Ameriki, usmiliti se na nedolžnih sirot. Ne pustimo jih njih lastni prežalostni usodi, ker niso sami zakrivali tega, kar morajo sedaj prenašati. Niso sami krivi, da morajo umirati počasi pa gotovo smrti. Prihodnost jim na pomoč. Nečini materinski in slovenski mater v Ameriki se mora odzvati temu — brezposelnosti.

Is Minnesota. — Po končanem letnem letu sem nameraval preživeti politično v tem kraju, kar sem bival še prej v Minnesoti in sem vedel, da je ravno ta delala najbolj primerna za politično in političnem času, kar tukaj ni treba vedeti, kot v drugih krajih.

Obiskal sem najprej nekateri moje stare znanke in prijatelje, kateri so me vsi gostoljubno vzpeli, za kar se jim najtopleje zahvaljujem. Nato sem se prišel odpraviti za kakšno primerno dvorlo, da bi se sproti nekaterim podkovati za prihodnje delo leto. Toda hotel sem malo. Nekega časa sem čakal in se sprehajal v smeri ter lovil in pobijal komarje, kateri je vsa polna sedaj tukaj. Toda nič. Premisljeval sem, kaj bi počel, denarja ni, kredita pa še manj.

Radi tega se podam k prijatelju, nekdanjemu mojemu profesorju, ter mu potražim moje gorje. On me najprej poslušal, nato mi pa začne praviti celo zgodovino rojakov v Minnesoti. Razkida mi zelo zanimivo in zanimivo mi pa pravi, da naj prevzamem zastopstvo "Prosveta", kar na ta način se bom lahko sam prepiral o mlajšemu tukajšnjim rojakom.

Sinjal sem njegov nasvet ter se pri potovanju. Za spremstvo sem vzal v vsaki vasi kakkega spremljevalca za vsak slučaj, toda bil je nepotreben. Kajti mislil sem si, da se mi bo ravno tako prišlo, kot se je pred nekaj leti, kjer sem moral največkrat potovati na najkrajši način in hite kakšnega "zavednega" rojaka.

Najprej sem obiskal naslednje Americe, kjer so me rojaki vprejeli jako gostoljubno ter mi bil v spopad na roke. Od tu sem šel na St. Cloud, Chisholm in Ellington, in povsod sem našel na rojake, kateri so postregli jako gostoljubno. Priporočili so me drug drugemu ter stregli kot gostu.

Radi tega sem primoran se najtopleje zahvaliti vsem rojakom, katere sem obiskal za njih izvanredno potrebo ter gostoljubnost. Pozabil vas ne bom nikdar.

Rešilne povem, da se se rojaki v Minnesoti jako izpremenili od zadnjega časa, ko sem potoval po tem kraju. Vse druge razmere in rojaki so popolnoma drugega mišljenja. Nič več tistega enigranskega avstrijskega kot sem opazil pred nekaj leti. In vse to so rojaki zahvaljujejo listu "Prosveta", katere zahaja v vedno večjem številu v te naselbine. In potem naj pa še kdo reče, da "Prosveta" ni izobraževalni list. Razumno, da nekateri rojaki se pa še ne morejo otresti onega duha, katerega so se našli v stari domovini in ti so oni, kateri še vedno vse slepo verujejo raznim dušnim pastirjem, kateri jim ne puste, da bi se izobraževali v duhu časa.

Prav je imel moj prijatelj, nekdanji pekar, da se svet tako hitro izpreminja, da mu je težko slediti.

Omenim naj še, kako se mi je godilo pri agitaciji za "Prosveto" pri nekaterih "pobožnih" in "zavednih" rojakih. Ko sem prišel v neko hišo, kjer je bila gospodinja sama doma, sem ji rekel, da zastopam list "Prosveto" ki je edini delavski dnevnik v Ameriki, kateri prinaša dnevne vesti, lepe politične članke, povesti in druge zanimivosti, mi odgovori: "Yes, delavski list? Ko je moj mož delal v zadnjem štadiju, pa je 'Prosveta' pisala čez akube. Ali sbebi niso delavci?" Tak odgovor sem dobil.

Ko sem prišel v neko hišo blizu cerkve, ter pozdravil s "Halo, mra" me takoj vpraša: "Kaj si pa prišel?" "Jaz pobiram na 'capienje', ako se hočete naročiti?" "No, ne, ne, mi se nič ne naročujemo na nobeno capienje; nočemo, nimamo časa. Po dnevi delamo, zvečer molimo, po noči pa spimo. V nedeljo pa gremo k molitvi." "Pa vedno tako?" je vprašal. "Yes, že čez dvajset let, odkar smo v Ameriki."

Neko nedeljo jutraj prišel v hišo rojaka, katerega pa ni bilo doma. Bil je pri moli. Ko vprašam, ako se bodo naročili na list, mi povedo, da imajo že vse članke, še tiste, kateri se ne tiskajo na tem svetu. Nato me vpraša stara žena, kako mi kaj gre ta "biznes", kakor ji odgovorim, da bolj počasi, akoravno hitro hodim od hiše do hiše, ker ljudje niso doma. Nekateri, da sušijo seno, drugi nabirajo borovnice v gozdu. V tem pa pride gospodar od mase domov, katerega takoj vprašam, kaj je gospod imenil pri pridigi danes. Moč mi je začel pripovedovati, da so bili gospod zelo hudi danes, da so predkristjani vsi kristjani še celo "verne farane", ker ne pridejo k molitvi. Toda naj pobje vse borovnice, ko so doma, kar te same molijo njegove farane, da ne marajo zahajati k molitvi in raje grede v gozd nabirat borovnice. Is tega sem izvedel, da je gospodar bil zelo hudi, da se ljudje bolj zanimajo za borovnice, kot pa za njegove male.

Popoldan prišel k nekemu rojaku, kateri ima dve tako lepi hčerki, kot luskasta majka baba. Prišlo mi ravno iz gozda ter prinesla polno kaskarico žitnih borovnic. Prihodnja se jima takoj ter vprašam, kaka je ta "biznes". "Vse fine", mi odgovorita. "Pripovedovali sta mi, kako je prišel up v gozdu in da je skoro vsa mladina v gozdu v 'vedanju' čaka. Mislila grede daleč v avstrijski gozd, delam ostanejo starejši, kateri valed starosti ne morejo hoditi ter otroci, kateri ne znajo hoditi, bolj ob robu gozda. Valed tega sem se tudi odločil, da pojdem takoj v gozd nabirat borovnice. Sklenil sem, da bom šel danes v gozd, da bom imel boljše in lepše tovarilje. Toda bil sem prevaran, kajti čim dalj sem šel, tem manj borovnic je bilo. Kake tovarilje pa sploh videl nisem. Toda se vedno sem se tolažil, da bom se našel kje kakaj svetlo, toda zaman. Ko sem izprideval da zasloni hodim po gozdu sem se padel na pol poti domu.

Svetujem pa gospodu, da naj gre v nedeljo popoldan raje borovnice brati kot pa malo, ker bo imel več tovarilja. In on je sploh bolj poznan med mladino, kot jaz in bo gotovo imel lepe in lučne kajte v gozdu.

Kotkono se še enkrat najtopleje zahvalim vsem rojakom za njih veliko naklonenost, katere so mi iskrenovali za časa potovanja po Minnesoti. Najlepše hvale tudi nekaterim društvenim tajnikom za njih ugodnost.

Prosim rojake, ako se je pripetila kaka pomota glede lista, da mi sporočijo.

Alfred Zakrajšek, box 423, Ellington, Minn.

Ustava nemške republike.

Berlin. — Nemška ustavodajna skupščina je po več mesečih sprajah ustavo ali temeljni zakon republike. Ustava, ki postane veljavna ta teden, je razdeljena v dva dela. Prvi del ima naslov "Rešitev in velj države", drugi pa "Temeljne pravice in temeljne dolžnosti državljanov". Prvi del ima sedem členov, drugi pa pet. Členi prvega dela so: Posamezne države, državni zbor, predsednik, zvezna vlada, zvezni svet, zvezna zakonodajstvo in zvezna sodstva. Členi drugega dela: Individualna skupnost državljanov, vera, verski društva, izobrazba, šola, ekonomsko življenje.

Prvi člen v prvem delu se glasi, da je nemška zveza držav republike, ki zajemlje svoje suverenstvo iz ljudstva. Prvi člen v drugem delu pa pravi, da se bese: "Vaj Nemci so enaki pred zakonom in časa imajo iste pravice in dolžnosti kot možiki." Vsi občini privilegiji in naslovi po rojstvu so odpravljani in plemiški naslovi se smatrajo le kot del imena dolžne osebe.

Republika ima izključne pravice sklopiti v zunanji zadevah, dajati glave kolonij, državljanstva, naseljevanja, obrambe, darne valute, carine, pošte, brojeva in telefona v datih indusriah, materinstva, mladine, zdravstva, delavstva, zavarovanja, zaštite delavcev in delodajalcev, konfiskacije, skrbstva za ranjene vojake in njihove sorodnike, socializiranje narodnega bogastva, ekonomskih podvzmeti, izobrazbe in distribucije potrebnih, naročena

aža sem, gospodarske produkcije itd.

Posamezne države imajo tudi zakonodajne pravice, toda te pravice so podvržene zvesti zbornici. Vsaka država ima lahko liberalno ustavo in svojo zakonodajo, v katero se volijo postenati na temelju splošne, enakosti in tajne volilne pravice za oba spola.

Državni zbor nasledi ustavodajno skupščino. Voli se vsaka štiri leta. Predsednik se voli vsakih sedem let direktno po ljudstvu in znotraj republike pred mednarodnim sklopi, dila pogodbe in izmenjuje poslanke. Vojno sme napovedati le državni zbor, ki tudi odloči ali zavrne vse pogodbe. Predsednik je najvišji poveljnik oboroženih sil, katere sme vporabiti v slučaju upora in lahko jih vstopi tudi proti državam v republiki, ki ne izvršujejo njihovih dolžnosti, toda vsaka takina odločba se mora preje predložiti državljanu zboru, ki ima oblast veta.

Pravomočna narodna je veljavna in le to, kadar je podpisal načelnik kabineta ali poveljenik, ligar department je priznan. Predsednik ima pravico pomilostiti zločinca, toda amnestija padeh la državi zbor.

Vladni načelnik (mesto prejšnjega kancelarja) stoji na poglavitnem mestu in ostale ministere imenuje predsednik. Državni zbor ima pravico odstaviti predsednika, ako občinico podplačal samoj svo poslanec.

Zvezni svet obstaja iz zastopnikov posameznih držav, ki imajo po eden glas v svetu.

Zakoni, sprejeti v državnem zboru, grede lahko na splošno glavarstvo volitev, ako predsednik voli; navadna vsina odloči. Ustava lahko spremeni državni zbor z dvotretinsko valino.

Zvezni svet dolga postane in bralskega pristojnost. Zveznice prevzame centralna vlada in lahko tudi posamezne države. Vlada ima pravico izpolniti privatne želje.

Sodniki se izvolijo do smrti in odstaviti jih sme le volilski odlok. Vojaska sodišča se odpravijo iz vsakega v voljen čas.

Državljan posamezne države je občan državljan republike, ima povsod enake pravice, sme bivati, kje hoče in sme posedovati zemljo v katerikoli delavi. Državljan smajo avtonomno izstaviti svoje male bodali v govoru, pisanji, tiskani ali v slikah. Cenzura ne sme biti nobena izstavila za prisične slike, ki bodo registrirane v arhivu varstva na mladine.

Nemški otroci imajo enake pravice kot zakonski in prva zastala država gre materam.

Državljanom je samostojna avtonomna tih, zveza, zborovanja in združevanja v političnih, socialnih in verskih organizacijah. Ustava tudi šteti popolno avtonomno vesti. Delavne zveze ni sme in vera ne igra vsi nobene vloge v državljanstvu.

Uredbu je občni šolski punk na vsi mladine do 18 let. Država plača šolstvo za otroke, ki nimajo sredstev. Privatna šola se sme ustanoviti le s dovoljenjem vlade.

PARNIK KAMNOLAZ NA PROSVETO.

Našim, naši. — Škuna "Delo" ki nudi štiri sto ton, je naseljena na polovici pred Macatavre Fiercem. Po dva letna delo je bilo razpisano pravilo na vsa šest možkih in eno žensko človek.

Škuna je bila naseljena s trdim lesom, ki so ga dobili v Ameriko, vo hilece vred splošni v Michiganu jezera.

Veliki šofar.

Naširani banditi. — Naširani banditi so vstopili v enaki vlak tier. 7 na Louisville & Nashville Railroad med postajama Columbia in Paducah in ga oropali za polne vrste.

Bandite, širje po številu, so odšli vse v priključno v ukanih strojevalni, da se odlopi proč od vlaka. Televizi so odšli lokomotive in je pogladi brez strojevalja in kupa, ki se je vrtela le-le v vrtavi, tem.

Televizi so vstopili v vlak šestdesetih dolarjev v govoru.

Naširani banditi. — Naširani banditi so vstopili v enaki vlak tier. 7 na Louisville & Nashville Railroad med postajama Columbia in Paducah in ga oropali za polne vrste.

Bandite, širje po številu, so odšli vse v priključno v ukanih strojevalni, da se odlopi proč od vlaka. Televizi so odšli lokomotive in je pogladi brez strojevalja in kupa, ki se je vrtela le-le v vrtavi, tem.

Televizi so vstopili v vlak šestdesetih dolarjev v govoru.

Naširani banditi. — Naširani banditi so vstopili v enaki vlak tier. 7 na Louisville & Nashville Railroad med postajama Columbia in Paducah in ga oropali za polne vrste.

Bandite, širje po številu, so odšli vse v priključno v ukanih strojevalni, da se odlopi proč od vlaka. Televizi so odšli lokomotive in je pogladi brez strojevalja in kupa, ki se je vrtela le-le v vrtavi, tem.

Televizi so vstopili v vlak šestdesetih dolarjev v govoru.

Naširani banditi. — Naširani banditi so vstopili v enaki vlak tier. 7 na Louisville & Nashville Railroad med postajama Columbia in Paducah in ga oropali za polne vrste.

Robinsonove črtice iz Rusije.

Sestavljeni Wm. Hare.

IV.

Ameriška vlada ni odgovorila.

Robinson je nato seznanil Harolda Williamsa s Leninovim dokumentom. Williams je bil tiste dni najpogostejši ameriški častnik v Rusiji. Dopisoval je v londonske liste in politični časopise poročila tudi angleški vladi. Poročil je z Rusije, Arizandje Tirkovo in blaval je v Rusiji dvajset let. Po političnem prepričanju je bil anti-boljševik.

Tudi on je poslal depešo v London, ki se je glasila med drugim: "Revolucionarna taktika boljševikov jim prepoveduje sprejeti mir z Nemčijo. Na kongresu v Moskvi, ki se začne gladi na razločevanje mirovne pogodbe, bo velika agitacija za revolucionarno vojno z Nemčijo. To gibanje morda postane jedro prave narodne resistance, ki bo veličastno zahtevala omilitje sedanjega boljševskega političnega programa. Zdaj se boljševiki edine stranka, ki ima vladno oblast v Rusiji in oni bodo gotovo odveli narodno zavest v masah. Naša dolžnost je, da podpiramo to njihovo gibanje. Vse o nameranih intervencijah v Sibiriji vzbujajo čut podedovanja v vseh slojih, odvracajo simpatije do zaveznikov in ugrožajo bodočnost naših interesov v Rusiji."

Takšna je bila vsebina Williamsove. Poslal je depešo Lloydov Georgu. Istočasno je bil Leninov dokument prebršen v vojaško biro ameriškega vojnega departmanta; prevedla sta ga kapitan Prince in poročnik Bukowski, ki sta ostala v Petrogradu kot predstavnika ameriške vojske mislije, katere je bila odšla s poslaniškom vred v Vologdo. Ko je bila depeša dogotovljena, je je Robins brzojavil v Vologdo. Medtem se je vrnil častnik Smith od Trockija in povedal, kaj mu je dejal komisar v intervjuju. Rekel mu je:

"Amerika in Rusija imata morada različne cilje. Mi smo, kar smo v Rusiji in sprejemali se ne bomo; od Amerike pa tudi ne pričakujemo, da se bi sprejemila v tem momentu. Ali če imate Amerika in Rusija skupne postaje na eni in isti cesti, ne vem, zakaj ne bi potovitali skupaj na enem vozu. Amerika in Rusija imata lahko eno pot, dokler ni revolucije v Nemčiji. V minelem oktobru nisimo izključili revolucionarne vojne z Nemčijo, danes pa vidimo, da je pozitivno mlačna."

Smith je brzojavil ameriškim listom v Ameriki gori navedene Trockijev besede in dodal je svojo opombo: "Ratifikacija ali odklonitev miru v Moskvi zaviral od stališča, ki ga zavzamejo ententni zavezniki napram sovjetski vladi v Rusiji."

Dne 9. marca s jutraj je ameriški poslanik poslal Leninovo depešo v Washington na naslov državnega departmanta. Dan preje je isto stvar poslal vojnemu departmantu v Washington tudi kapitan Prince iz Petrograda. Dokument je torej bil poslan v dveh separatnih brzojavkah. Poslanik Francis je obenem poslal v Washington svojo brzojavko, v kateri je omenil:

"Ne morem prestopiti obsojati poročila o japonski intervenciji v tem hipu. Sovjetski kongres mogoče odloči mir, toda če dobim od vas zagotovilo, da je japonska nevarnost brez podlage, sem mnenja, da kongres zavrže ponudben mir."

Tako je poslanik Francis sodil v trenutku odločnega krize.

Robins je menil, da je prišla priložnost za zavezništvo in Ameriko, ko si lahko pridobijo v ublažilo boljševizem v Rusiji sami. Boljševiki so prazili Ameriko, da jim naj pokaže, kako; s tem je bila trenutno odprta pot za ameriško demokracijo v rusko življenje. Washington in London sta bila dobro podučena, kaj se godi in kaj je najboljša storiti. Lockhart in Francis sta pozivala angleško in ameriško vlado, da naj opustita nameravane japonske intervencije, in sami intervenirati na strani boljševikov proti Nemčiji, da oni pripoznajo boljševsko vlado in jo skusno pridobijo zase. Najvišji angleški in ameriški obistolet v Rusiji sta svetovala, da se vsi vprašanje, ki sega daleč v historijo boljševske Rusije in vraga sveta.

Ali naj revolucionarna Rusija prejme tradicionalno pomoč iz zaveznikov držav v Ameriki in s tem ublaži svoj politični program, ali ostane osamljena in zapuščena vlad četver postane njen revolucionaren duh še bolj ukočen in končno fanatično orodje in sredstvo, ki prinese svetovno katastrofo?

Francis in Robins sta čakala na odgovor v Vologdi. Francis je rekel Robinsu: "Pojdite v Moskvo in poročajte mi."

Robins je odšel v Moskvo. Sestal se je s Leninom, ki mu je zastavil v Narodnem hotelu vprašanje, ki je čitljivo že znano: "Ali ste dobili odgovor iz Washingtona?"

"Se ne", je odgovoril Robins mirno in virdnem upanju, da ga dobi.

"Ali je Lockhart prejel kaj iz Londona?"

"Se ne", je zopet odgovoril Robins in obratno zastavil Leninu eno drzno vprašanje: "Ali se bi vi podaljšali debato v kongresu?"

Vprašanje je bilo drzno ali potrebno, kajti odgovor iz Amerike se lahko zdrži na poti. Lenin ni odgovoril, toda očitljivi organ vlade "Izvestija" je drugi dan prinesel naslednje, da je štiritev sovjetskega kongresa odložena od 12. na 14. marca na priporočilo komisarja predsednika Lenina.

Robins je bil v dvorani, ko je bil kongres, otvoren. Lenin je stopil k njemu, čim ga je zagledal.

"Ali ste prešli?"

"Se ne", je odgovoril Robins v zadregu.

"Debata se mora pričeti", je dejal Lenin in odšel na oder. Robins je stopil za njim.

"Ali amem pregledati poverilnice delegatov?"

Bilo je drugo drzno vprašanje, ki je posegalo globoke v zadeve sovjetske vlade. Lenin je dovolil in Sverdlov, predsednik centralnega izvrševalnega odbora, je izročil Robinsu poverilnice. Bilo jih je 1186. Robins je dobil dve priki. Prvi je bil menjševik, drugi pa pristal carizma — oba nasprotnika boljševikov. Val trije so vesno prelistali poverilnice in zaključili, da kongres ni nikakršna sleparija. Val delegatje so bili pravilno izvoljeni od sovjotov. Kongres zas ni zastopal sedem odstotkov ruskega prebivalstva, ki se predstavlja v buržoazni, zastopal je 93 odstotkov. Rusije, ki so kmetje in delavci. Brez mallega vsa ruski narod so je odzval potiv na kongres in priki so delegatje iz Smolensk na zapadu, iz Odese na jugu, iz Murmanska na severu in celo iz Vladivostoka na vzhodu; vseh 93 odstotkov ruskega naroda je bilo zastopanih. Ko je Robins kasneje potoval domov skozi Sibirijo, je srečal delegate v Irkutsku in Vladivostoku na njihovem domu, kar je le potrdilo to, kar je že vedel. Bili so delegatje z dežele, muliki v visokih škornjih do kolien in dolgih erajkah čez hlače, opasani s širokimi pasovi in s kosmatimi kučmami na glavah — tipični ruski muliki; bili so delegatje iz tovarni, bili so vsi. Napolnili so sijajno dvorano bivših ruskih velikih knezov.

Debata o mirovni pogodbi je bila otvorenja 15. marca in trajala je s kritimi presledki do večera drugega dne. Večina govornikov je govorila proti miru. Ob polu dvanajstih ponoči dne 16. marca je Lenin govoril in za njim ni več nihče govoril.

Dne 9. marca s jutraj je ameriški poslanik poslal Leninovo depešo v Washington na naslov državnega departmanta. Dan preje je isto stvar poslal vojnemu departmantu v Washington tudi kapitan Prince iz Petrograda. Dokument je torej bil poslan v dveh separatnih brzojavkah. Poslanik Francis je obenem poslal v Washington svojo brzojavko, v kateri je omenil:

"Ne morem prestopiti obsojati poročila o japonski intervenciji v tem hipu. Sovjetski kongres mogoče odloči mir, toda če dobim od vas zagotovilo, da je japonska nevarnost brez podlage, sem mnenja, da kongres zavrže ponudben mir."

Tako je poslanik Francis sodil v trenutku odločnega krize.

Robins je menil, da je prišla priložnost za zavezništvo in Ameriko, ko si lahko pridobijo v ublažilo boljševizem v Rusiji sami. Boljševiki so prazili Ameriko, da jim naj pokaže, kako; s tem je bila trenutno odprta pot za ameriško demokracijo v rusko življenje. Washington in London sta bila dobro podučena, kaj se godi in kaj je najboljša storiti. Lockhart in Francis sta pozivala angleško in ameriško vlado, da naj opustita nameravane japonske intervencije, in sami intervenirati na strani boljševikov proti Nemčiji, da oni pripoznajo boljševsko vlado in jo skusno pridobijo zase. Najvišji angleški in ameriški obistolet v Rusiji sta svetovala, da se vsi vprašanje, ki sega daleč v historijo boljševske Rusije in vraga sveta.

Ali naj revolucionarna Rusija prejme tradicionalno pomoč iz zaveznikov držav v Ameriki in s tem ublaži svoj politični program, ali ostane osamljena in zapuščena vlad četver postane njen revolucionaren duh še bolj ukočen in končno fanatično orodje in sredstvo, ki prinese svetovno katastrofo?

stanejo neodvisne, toda Francija je proti; Francija sanja o vpostavljenju stare Rusije, kakršna je bila pred revolucijo, izvzemi Poljske in Finske. Francija se boji, da bi Nemčija dobila baltičke dežele pod svoj vpliv, če postanejo neodvisne, Anglija pa pravi, da jih lahko ona dominira. Rumunija bi rada dobila Besarabijo, toda o tem neče Kolčak nič slišati. S Kolčakom in Denikinom tudi ni pravega sporazuma. Ruski caristi v Parizu in Londonu so proti vsaki neodvisni Litvi, Estoniji, Ukrajini in Finski; oni hočejo staro caristično Rusijo kot je bila pred vojno. Ravno tako nočejo caristi ničesar slišati o neodvisnosti kavkaskih republik, ki niso boljševške; Denikin je bil celo napadel Georgijo, dasiravno mu je obljubila pomoč proti sovjatom.

Tako imajo zavezniki tlašč in eden prepri med seboj in s prijatelji caristi, kako bodo razdelili in "uredili" Rusijo kadar jo "vpostavi" in ustanovijo "stabilno vlado" v Petrogradu.

Republičansko gibanje v britanski Africi.

Johannesburg, južna Afrika. — List "Cape Times" poroča, da nameravata buraka generala Botha in Smuts organizirati novo politično stranko, ki bo vključila vse napredne angleške in nizozemske elemente. Stranka bo imela republičanski program in bo stala v opoziciji proti sedanji nacionalni stranki.

Slavka na transportu, ki vodi ameriške čete v Sibirijo.

San Francisco. — Na transportnem parniku "Dix", ki je imel odpeljati 1500 vojakov na Havajke in Filipinske otoke ter v Sibirijo, so zastrajkali mornarji na večjo plačo. Parnik je valod stavke ostal v pristanišču San Francisco.

Bolgari razdelili arabski most.

Washington. — Srečni uradni biro je prejel telegram iz Beograda, da so bolgarke tolpe zalagale sešesni most na železniški črti Beograd. Železniški promet bo radi tega ustavljen nekaj časa.

Novi spartakovski revolte v Nemčiji.

Berlin. — Tukaj javljajo, da so ponovno izbruhnile večje spartakovske revolte v mnogih večjih nemških mestih. Vlada se pripravila na vigorožno protiakcijo.

Korajci v roki armadi.

London. — Iz Moskve poročajo, da se Korajci, ki bivajo v Rusiji, prostovoljno pridružujejo rdeči armadi v posebnih polkih s galim: "V boj za osvoboditev Koreje iz japonskega jarma."

Nemci pomagajo ruskim protirevolucionarjem?

Berlin. — "Freiheit" piše, da ruski protirevolucionarji nabirajo prostovoljce med nemškimi monarhisti in kupujejo potrebšline za Judeičeve čete v Estoniji.

Anglija osvaja togo v Rusiji.

Kodanj. — "National Tidsende" poroča, da Anglija šče železniško konecijo v Estoniji, s katerimi upa doseči ruske trga, ko Rusija dobi "stabilno vlado". Anglija namerava dobiti v najem otoka Dago in Osel v Baltičkem morju, na katerima bo sgradilo trgovsko pristanišče.

Tri ograja okrožja na sdraditve z Avstrijo.

Paris. — Vrhovni svet mirne konferencije je v sredo prejel note avstrijske delegacije, ki pred dovoljenjem, da se Avstrija okroglasti okrožja Oldenburg, Wismarburg in Lauenburg na zapadnem Ograkem, knjih prebivalstvo so je iskalo za sdraditve z Avstrijo.

Kako so "rožili" irske vprašanje.

New York. — John Murphy, član irsko-ameriške mislije, ki je bila v Parisu, je dejal ob svojem povratku iz Francije, da je volila trojica (Wilson, Lloyd George in Clemenceau) včasnostno uverjati rešitev irskega vprašanja na mirovni konferenci. Murphy pravi, da je Lloyd George "na najboljši komični, ako ne tragični način pometal s Wilsonovimi štirinajstimi točkami in jih zamenjal s pogodbo, ki je bila "made in Britain".

Vablilo in plane vsočelo katero priredi

Slovenska delavska "VICTOR" godba v Conemaugh, Pa.

Pri ti priliki napravi gori omenjena godba svoj prvi nastop pod vodstvom Mr. Viktor Novinčeka. Najudnejše so vabljeni vsi Slovenci in Slovenke iz Conemaugh, Pa. in vse bližnje okolice, da nas posejijo v obilnem številu, ter nam stem pripomorejo do boljšega uspeha. Za dober prigrizek in mizlo pijačo bode vsostransko točno preskrbljeno.

Pričetek točno ob pol 8 uri v večer. Vstopnina za moške je 50c, dame so prosto vstopne.

Vsi na zabavo! Ujudno vablje člani godbe!

Novi spartakovski revolte v Nemčiji.

Berlin. — Tukaj javljajo, da so ponovno izbruhnile večje spartakovske revolte v mnogih večjih nemških mestih. Vlada se pripravila na vigorožno protiakcijo.

Korajci v roki armadi.

London. — Iz Moskve poročajo, da se Korajci, ki bivajo v Rusiji, prostovoljno pridružujejo rdeči armadi v posebnih polkih s galim: "V boj za osvoboditev Koreje iz japonskega jarma."

Nemci pomagajo ruskim protirevolucionarjem?

Berlin. — "Freiheit" piše, da ruski protirevolucionarji nabirajo prostovoljce med nemškimi monarhisti in kupujejo potrebšline za Judeičeve čete v Estoniji.

Anglija osvaja togo v Rusiji.

Kodanj. — "National Tidsende" poroča, da Anglija šče železniško konecijo v Estoniji, s katerimi upa doseči ruske trga, ko Rusija dobi "stabilno vlado". Anglija namerava dobiti v najem otoka Dago in Osel v Baltičkem morju, na katerima bo sgradilo trgovsko pristanišče.

Tri ograja okrožja na sdraditve z Avstrijo.

Paris. — Vrhovni svet mirne konferencije je v sredo prejel note avstrijske delegacije, ki pred dovoljenjem, da se Avstrija okroglasti okrožja Oldenburg, Wismarburg in Lauenburg na zapadnem Ograkem, knjih prebivalstvo so je iskalo za sdraditve z Avstrijo.

Kako so "rožili" irske vprašanje.

New York. — John Murphy, član irsko-ameriške mislije, ki je bila v Parisu, je dejal ob svojem povratku iz Francije, da je volila trojica (Wilson, Lloyd George in Clemenceau) včasnostno uverjati rešitev irskega vprašanja na mirovni konferenci. Murphy pravi, da je Lloyd George "na najboljši komični, ako ne tragični način pometal s Wilsonovimi štirinajstimi točkami in jih zamenjal s pogodbo, ki je bila "made in Britain".

Vablilo in plane vsočelo katero priredi

Slovenska delavska "VICTOR" godba v Conemaugh, Pa.

Pri ti priliki napravi gori omenjena godba svoj prvi nastop pod vodstvom Mr. Viktor Novinčeka. Najudnejše so vabljeni vsi Slovenci in Slovenke iz Conemaugh, Pa. in vse bližnje okolice, da nas posejijo v obilnem številu, ter nam stem pripomorejo do boljšega uspeha. Za dober prigrizek in mizlo pijačo bode vsostransko točno preskrbljeno.

Pričetek točno ob pol 8 uri v večer. Vstopnina za moške je 50c, dame so prosto vstopne.

Vsi na zabavo! Ujudno vablje člani godbe!

Naznanilo in vablilo

Vsem rojakom in rojakinjam, domalin in bližnje okolice se naznanja, da se vrši

VESELICA NA MAXHOM—JOHNSTOWN, PA.,

in sicer na

DELAVSKE DAN—LABOR DAY,

dne 1. septembra 1919 v Slov. Del. Domu.

Pričetek veselice ob 7. uri zvečer.

Ta večer se bode obhajala edenletnica obstanka takajšne Slov. Maxhom Godbe. Kot vam je vsem znano, smo drugo leto vodno prirejali naš piknik na 4. juliju, letos nam to si bode mogoče, ker smo imeli hulet in obod vseh združenih društev novoga Slov. Del. Doma. Torej se ujudno apelira na vse Jugoslavane, Srbe, Hrvatse in Slovence, da se v kolikor mogoče velikim številom vdeležijo te naše zabave. Jednomenova in dobrega prigrizka bode v izobilju za vse, do pisa bode pa skrbela Slov. Maxhom Godba!

Vstopnina za moške je 50c. Dame so vstopne prosto.

Torej ta dan vsi na plan. Na svdvanje pri veselici! ODOBOR.

Matija Skender

JAVNI NOTAR

5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

Prostovoljni Pital List Pašok

Rajkova po oči Slavija, Pital na

Matija Skender

JAVNI NOTAR

5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

Prostovoljni Pital List Pašok

Rajkova po oči Slavija, Pital na

Matija Skender

JAVNI NOTAR

5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

Prostovoljni Pital List Pašok

Rajkova po oči Slavija, Pital na

Matija Skender

JAVNI NOTAR

5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

Prostovoljni Pital List Pašok

Rajkova po oči Slavija, Pital na

Matija Skender

JAVNI NOTAR

5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

Ustanovljena 6. aprila 1904.

Glavni Stan. 2427-29 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

GLAVNI ODBOR ZA DOBO 1919-1922.

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODBOR.

PRESEDNIK: Viliam Grahon, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PODPREDSEDNIK: Anton Mraz, 1801-29 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

